

SOFONI

Sofoni u Yudaba ka Yerusaləmugibu səəmə ma Gusunə u koo bu seeyasia. Ma u maa tən tukobu kirə mə be ba ka bu sikerenə u nəe, Yinni Gusunən siribun tōra wee. Təə te, nəni swāarugira. Adama amən biru, Isireliban sukum ba koo wurama Gusunən mi kpə bu kpam Yerusaləmu seeya.

Tire ten kpunaa

1. Gusunə u koo Yudaba ka Yerusaləmugibu siri, wiru 1:1n di sere wiru 2:3.
2. Gusunə u koo bwese tukunu kpeerasia, wiru 2:4-15.
3. Yinni Gusunə u koo Yerusaləmu seeya, wiru 3:1-20.

¹ Gari yiniwa Yinni Gusunə u Sofoni, Kusin bii səəwə Yosiasi, Aməən bii, Yudaban sinə bokon bandun waati səə. Sofoni wi, u sāawa Gedalian debubu, Amarian sikədobel, Esekiasin yāasebu.

Yinni Gusunə

u koo handunia seeyasia

² Yinni Gusunə u nəe, kon kpuro kpeerasia handunia səə.

³ Kon təmbu ka yee ka gunəsu ka swēe kpeerasia ka sere maa tən kəsobu ka ye ya ra bu sokurasie. Kon təmbu kpuro kpeerasia handunia səə.

Nə, Yinni Gusunəwa na yeni gerua.

Yinni Gusunə u koo Yudaba

ka Yerusaləmugibu seeyasia

⁴ Yinni Gusunə u maa nəe,

kon Yudaba ka Yerusaləmugibu kpuro nəma doke.
 Kon bū wi ba mò Baalin sāa yee ni nu tie kpeerasia
 min di.

Kon yen wirugibu ka yen yāku kowobun yīsa go.

⁵ Be ba dii teeri wollo kperi ka suru sāamō
 ka be ba bōrumō ka ne, Yinni Gusunən yīsiru,
 ma ba wure ba bōrumō ka ben būn yīsiru,
 be kpurowa kon go.

⁶ Be ba man biru kisi ka be ba ku ra man kasu,
 ka sere maa be ba ku ra man ben gari saawara ko,
 be kpurowa kon go.

⁷ I nəo mario wi, Yinni Gusunən wuswaa.ō.
 Domi win tōru ta turuku kua.
 U win yākuru sōoru kua.

U maa gəsa be ba koo tu di.

⁸ Wi, Yinni Gusunən yāku ten tōru sō,
 u koo wirugibu ka sīna bokon bibu wəri,
 ka sere maa be ba tōn tukobun komanu swīi.

⁹ Yen tō te, be ba ku ra sāa yerun kənnə suuku
 taaram kā nge būu sāəbu,
 ka sere be ba ben sunən yēnu dukia yibiamō
 ye ba gurama ka gbena, ka dam dibu,
 be kpurowa u koo wəri.

¹⁰ Yen tō te, ba koo wuri nō sere kənnəwə ge ba mò
 Swēe,
 ka maa wuun wəo bera gaan mi.

Meya nəni swāa bakara ko n wāa guunu wollo.

¹¹ Bēe Makitesigibu, i wuri koowo.

Domi tenkuba kpuro ba koo kam ko.

Be ba gobi kəsimō kpuro ba koo kpeera.

¹² Yen tō te, u koo Yerusaləmu būuri ka fitilanu.

U koo təmbu wərima be ba sō kpətēe nge tam
 kərənu.

Ma ba gerumō ben gōruə ba mò,

wi, Yinni Gusunə u ñ gea mò, u ñ maa kōsa mò.

13 Ba koo ben arumani gura kpa ben yēnusu su ko
bansu.

Ba koo dia bani yè səə ba ñ sinamə.

Ba koo resəm duure, adama ba ñ yen tam nərumə.

Yinni Gusunən tōru

14 Yinni Gusunən tōo nanumgira ta turuku kua.

Te wee ta wee fuuku, ta nəəgiru sue.

Tabu durə damgii u koo kuuki ko dəma te.

15 Tōo te, ta sāawa mərun tōru.

Tōo te, ta sāawa nuku sankiranun tōru.

Ta sāawa kam kobun tōru.

Tōo te, yam wōkura koo tu wukiriwa nge bukə ka
guru winu.

16 Yen tōo te, tabu kowobu ba koo kəbi so
kpa bu kuuki ko bu ka wuu si su gbāranu mə wəri.

17 U koo təmbu nuku sankiranu kpēε
kpa ba n sīmə nge wōkobu.

Domi Yinni Gusunəwa ba torari.

U koo de ben yēm mu n tərie nge tua,
kpa ben gonu nu n sāa nge kubanu.

18 Yen dəma te, ben sii geesu ñ kun mə ben wura,
yen gaa kun kpē yu bu wəra Yinni Gusunən məru
baka yen min di.

Tem mə kpuro mu koo dəo mwaara win mərun sə̄.
U koo men təmbu kpuro gowa subaru sə̄o.

2

I tii kawo

1 Bεε sekuru sariba,
i de i sina i bwisiku,

2 Yinni Gusunən himba yu sere koora.
Kpa tōo te, tu ku raa bεε samba ko

nge doo sako ge ga ka woo doonə.
 I de i sina i bwisiku
 Yinni Gusunən məru baka yen t̄ru tu sere tunuma
 tu b̄εε deema.
³ B̄εε be i tii kawe kpuro tem m̄ε s̄oo,
 i Yinni Gusunə kasuo.
 B̄εε be i n̄ün m̄em n̄oowε,
 i gem kasuo, kpa i tii kawa.
 S̄or̄kudo i ko i yari Gusunən m̄orun t̄o te s̄ooñ di.

Gusunən gari yi ba gerua

bwese tuku ni nu wāa

s̄oo duu yeru gian s̄o

⁴ Gasan tem mu koo bānsu ko.
 Kpa Asikaloni yu ȳr̄a dira.
 Ba koo Asidədun təmbu gira s̄oo s̄oo gbāara.
 Kpa bu Ekoronin təmbu seeya ben wuun di.
⁵ B̄εε Keretin bweseru, b̄εε be i wāa nim w̄okun
 goor̄o,
 i kam kuawa.
 Wunε maa Kanani, wunε wi a s̄aa Filisitibən tem,
 Yinni Gusunə u nun gerusimə.
 U n̄ee, u koo nun kpeerasia.
 Goo kun maa sinamə wunε s̄oo.
⁶ Nim w̄okun goo te, ta koo kowə kpara yenu,
 mi kparobu ba ko n da b̄əsu ba n ben yāanu
 kparamo.
⁷ Domi saa ye s̄oo,
 Gusunə, Yudaban Yinni u koo ben be ba tie kpara
 kpa u ka ben yobu wurama.
 Nim w̄okun goo te, ta koo ko begiru.
 Miya ba ko n da yaa sabenu kpare,
 kpa yokə bu kpuna Asikalonigibun dia mi.

*Gusunən gari yi ba gerua
bwese tuku ni nu wāa
səɔ yari yero gian sɔ̄*

8 U Məabuba ka Aməniban wəma nuə ye ba ka win təmbu sekuru doke.

Ma ba tii sua ba ben tem nəə burə yenu susisia.

9 Yen səna wi, Gusunə Isireliban Yinni, wi, wi u wəllu ka tem mɔ̄, u nəε, sere ka win wāaru, u koo de Məabuba bu kam ko nge Sodomugibu, kpa Aməniba bu maa kam ko nge Goməragibu, ben tem mu yaka kɔsusu kpi, n̄ kun mε mu gəsira bəru.

Gāanu kun maa kpiimə mi sere ka baadommao. Win tən be ba tie, ba koo Məabu be, ka Aməni be wəri bu ben yānu gura bu tem tubi di.

10 Yeniwa Gusunə u koo de yu bu deema ben tii suabun sɔ̄ ka sere maa ye ba wi, Gusunə wəllu ka tem Yinnin təmbu wənwəa ba sekuru doke.

11 Wi, Yinni Gusunə, u n̄ ka bu wənwəndu mə. U koo handunia kpuron būnu kam koosia. Baa bwese ni nu wāa tem bureno, nu koo yiira win wuswaa nin wuso.

*Gusunən gari yi ba gerua
bwese tuku ni nu wāa
səɔ yəsi yəsika gian sɔ̄*

12 Bεε Etiopigibu, ba koo maa bεε səkiri ka win takobi bu go.

13 U koo win nəmu dəmie səɔ yəsan nəm geuo

u Asirigibu kam koosia,
 kpa Ninifu yu ko bansu.
 Gāanu kun maa kpiimə mi.
14 Yaa sabena nu koo sina mi,
 yεε bwese bweseka gesi.
 Boorosu ka duuru bεekuna nu koo kpuna furɔ si ba
 yen gbereba kuan sɔawɔ.
 Ba koo kuuki nɔ saa fεnentibən di.
 Nɔni swāara ko n wāa yen kɔnnawɔ.
 Domi dirun burə te ba kua ka sedurun dāa ta koo
 kesikira.
15 Nge meya wuu ge, ga koo ko,
 ge, ge ga raa tii sue mi,
 ma ga tamaa ga wāawa bɔri yεndu sɔɔ,
 ma ga tii sɔɔmə ga mò,
 gera ga kpuro kere.
 Wee ga wɔruma ga bansu kua.
 Ga kua yεen wāa yeru.
 Wi u sarɔ mi, u koo wia kowa u nɔma kpara.

3

Yerusaləmugibu

ba ñ Gusunɔn gere wure

1 Bɔruroba bεε Yerusaləmugibu.
 Domi i sāawa məm nɔɔ sariba,
 ma i disi mɔ, i dam diinamɔ.
2 I ku ra googii nɔ.
 I ku ra maa sεeyasiabu wure.
 I ku ra Gusunɔ bεεn Yinni naanε ko.
 I ku ra maa nùn susi.
3 Beεn sina asakpəbu ba sāawa nge gbee sinan
 si su kukirimə wuu ge sɔɔ.
 Ma bεεn siri kowobu ba maa sāa nge yokan puruka

ni nu ku ra dĩanu yi bururun sõ.

⁴ Gusunõn sõmõbu ba sãawa naane sariba.

Ba ku ra gere ye Gusunõ u bu sãawa.

Beeen yãku kowobu ba Gusunõn sãaru disi dokemõ.

Ba ku ra woodaba mem nõawë.

⁵ Adama ka me, Yinni Gusunõ u wãa ka bëe.

U sãawa gemgii, u ku ra weesu ko.

U ra win gem terasiewa siribu sõ bururu baatere.

U ku ra tãru bure.

Adama tõn kõsoba ba kõsa mò, sekura kun bu mò.

⁶ Wi, Yinni Gusunõ u nee,

u bwese girinu go,

ma u nin gbãranu ka nin kuku yenu kõsuka.

U dera goo ku ra maa sõ nin swëe sõo.

U nin wusu kõsuka, goo kun maa wãa mi.

⁷ Yera u nee, bëe Yerusalëmugibu, ì n daa nùn nasie,

ma i win seeyasiabu wuramõ,

u ñ daa beeen wãa yenu kõsukumõ.

U ñ daa maa bëe seeyasiämõ nge me u kua,

adama i ra n sendewa kõsan kobu sõo.

⁸ Yen sõ, wi, Yinni Gusunõ u nee,

i nùn maruo tõõ te sõo u koo se u bëe wõrima.

Domi u gõru doke u bwesenu ka nin sinambu
mënna

u bu win mõru sõosi ka yen dam.

Kpa n sãare nge ba tem me kpuro dõõ doke win
mõrun sõ.

Yinni Gusunõ

u nõo mwëeru kua

⁹ Saa ye sõo, Yinni Gusunõ u koo tõmbun yari
deerasia

kpa bu win yïsiru soku bu nùn sã sannu.

¹⁰ Be ba nùn sãamõ ba yarinë baama,

ba koo ka nùn kēnu naawa saa Etiopin daanun
gurun di.

11 Yen tōo te, bεe win tōmbu Isireliba,
i ñ sekuru wasi bεen daa kōsa ka bεen tora ni i kua
sōo.

Domi u koo be ba ra tii sue bεen suunu sōo wuna,
kpa bεen tiin tōn biaru tu kpe win guu deerarun
wollo.

12 U koo de tōmbu fiiko ba n wāa bεen suunu sōo
be ba ñ tii sue.

Ba koo win yīsiru soku u ka bu kōsu.

13 Isireli be ba tie, ba ñ maa kōsa mō.

Ba ñ maa weesu mō.

Gari kōsi yi ñ ko n wāa ben nōsō.

Ba ko n wērewa,
goo kun bu baasimō.

Yerusalēmugibu

ba koo wurama

14 Bεe Siōnigibu, i gōru dobun kuuki koowo.

Bεe Isireliba kpuro gesi, i nuku dobun kuuki
koowo.

Bεe Yerusalēmugibu, i yērio

kpa i nasaran kuuki ko ka bεen gōru kpuro.

15 Yinni Gusunō u bεen sēyasiabu kpeesia bi u koo
raa bεe ko.

U bεen yibereba yarinasia.

Gusunō sina boko, bεe Isireliban Yinni, u wāa bεen
suunu sōo.

I ñ maa kōsa gaa wasi.

16 Yen tōo te, ba koo bεe Yerusalēmugibu sō bu nee,
i ku berum ko Siōniō.

I ku de bεen gōma dwiiya.

17 Gusunō bεen Yinni u wāa bεen suunu sōo.
U sāawa nge tabu durō wi u ra faaba ko.

U koo nuku doo bakabu ko bεen sõ.
U ñ maa gāanu gerumō yēn sõ u bεe kī.

U ko n nuku doo bakabu mō.

18 Be ba wāa nuku sankiranu sō
yēn sō ba ka Yerusalem tonda,
ba wāa sekuru sō te ta bu buniemō nge sōmunu,
ma ba ku ra maa win tōo bakanu di,
beya u koo mēnnama.

19 Yen tōo te, u koo be ba bεe dam dimō wōri,
kpa u yeməbu faaba ko.

U koo be ba raa gira mēnnā
kpa u de bu tōmbu nuku dobu wē
kpa bu yīsiru yari tem kpuro sō
mi ben baawure u raa sekuru dimō.

20 Yen tōo te, u koo de i wurama.

Saa ye sō, u koo bεe mēnnā.

Tōmbu ba koo bεe bεere wē
kpa i yīsiru yari handunian bwesenu kpuron su-
unu sō
sanam me u koo ka bεen yobu wurama i bu wa.
Wi, Yinni Gusunōwa u yeni gerua.

**Luda yā takada kū Bisā yāo
Portions of the Holy Bible in the Busa language of
Nigeria**

copyright © 2005 SIM International

Language: Bisā (Busa)

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

8631d380-7d17-5581-abf9-174814e8ccc3